

هامون ایران

تارنمای جامعه مدنی جنوب ایران

سندروم عسلویه و امتناع اشتغال جوانان بومی؛ مقاله ای از اسماعیل حسام

مقدم

اسماعیل حسام مقدم، 2017 · Sunday, March 19th

سندروم عسلویه و امتناع اشتغال جوانان بومی

اسماعیل حسام مقدم

در ابتدا شاید ترکیب توصیفی “سندروم عسلویه”؛ ترکیبی بی معنا جلوه کند اما وقتی به قلب انرژی جنوب ایران وارد می شود و در لایه های زیرین اجتماعی و فرهنگی مردم این منطقه نگاه خیره می کنی، متوجه موقعیتی خاص می شوی که در آن برخی نشانگان ناهنجاری اجتماعی و روانشناختی را می شود ملاحظه نمود و برخی نشانگان هم به طور ضمنی وجود دارند و تاثیرات آنها را در زندگی روزمره مردمان این سرزمین قابل درک و فهم هست. مجموعه این ناهنجاری ها که خود را در نشانگان اجتماعی و فرهنگی جلوه گر می شوند را می توان در ترکیب “سندروم عسلویه” صورتبندی نمود و از آن برای اشاره به وضعیتی خاص استفاده نمود.

حدود دو دهه تلاش برای توسعه صنعتی بدون توجه به مقتضیات محیطی و اجتماعی، موقعیتی را در منطقه عسلویه بر ساخته نموده که فاقد هرگونه پایداری اجتماعی فرهنگی است. به نظر می رسد که دو دهه زمان مناسبی هست که درباب یک پروژه بزرگ توسعه ای در یک منطقه حرف به میان بیاوریم؛ از همین رو با توجه به مولفه های پایداری اجتماعی فرهنگی در یک منطقه صنعتی متاسفانه میزان مشارکت جوامع محلی در فرآیند توسعه به شدت پایین بوده و همچنین دو مولفه پایداری منابع انسانی و پایداری ساختارهای اجتماعی نیز دچار صدمه جدی شده اند. آن توسعه ای که قرار بوده با استفاده از منابع طبیعی یک منطقه برای یک جامعه انسانی رخ دهد، محقق نشده و همه آن تخیلات و رویاهای توسعه پایدار به فضایی راه برده که در آن نشانگان اجتماعی و فرهنگی از یک سندروم شکل گرفته که متاسفانه می تواند به عنوان الگویی از یک توسعه ناپایدار برای دیگر مناطق محسوب شود.

سندروم عسلویه به ما جهتی را نشان می دهد که در جامعه انسانی شهرهایی که می خواهند توسعه صنعتی بیابند، چه از جهت بدن ها و کالبدهای انسانی دچار ازهم گسیختگی شده ایم و چه در روان ها و ناخودآگاه جمعی مردم یک منطقه دچار ازهم پاشیدگی گشته ایم. نویسنده؛ ترکیب “سندروم عسلویه” را برای هر موقعیت انسانی – محیطی پیشنهاد می دهد که در آن روح و روان و بدن ها و تن ها و کالبدها و اجتماع انسانی به دلیل توسعه صنعتی ناپایدار از هم گسیخته شده و این ترکیب را برای توصیف یک فرآیند ناپایداری اجتماعی به کار می برد. با این ترکیب جدید، می توان شرایطی که در رخدادهای انسانی-صنعتی منجر به واپاشی و ناپایداری یک وضعیت زیستی شده باشد، را توصیف نمود.

امتناع اشتغال جوانان بومی؛ یکی از واضح ترین و شفاف ترین وجه سندروم عسلویه است. به راستی پیچیده ترین ساز و کار اداری و ستادی را می توان در همین حوزه جست؛ چه می شود که یک منطقه جغرافیایی که میزبان صنعتی بسیار بزرگ و گسترده شده، نتواند توسعه انسانی را در خود ببیند و جوانان اش که علاوه بر زیستن در همان منطقه، دارای تخصص و حمیت منطقه ای نیز هستند، نتوانند در آن صنعت مشغول به کار

شوند. کجای این ساز و کار می لنگد؟

پاسخ به این لنگیدن در ساز و کارهای اشتغال را می توان در روح سندروم عسلویه جستجو نمود. سندروم عسلویه با خود ساز و کارهای نظم دهنده ای را بر ساخته می کند که در آن یکی می توان نشانه هایی از فساد اداری را یافت. فساد اداری این امکان را نمی دهد که قوانین و آیین نامه هایی که مصوب شده اند، به اجرا در آیند و اشتغال جوانان بومی در این صنایع ممتنع می شود. این امتناع نتیجه منطقی ساز و کارهای سندروم عسلویه است.

این سندروم در حال رشد هست و ساز و کارهایی در نقاط متعدد و مختلف آن رشد کرده که به نظر می رسد هیچ امکانی را برای اشتغال جوانان بومی مهیا نخواهد دید. امتناع اشتغال جوانان بومی، نشانه ای مسلط از سندروم عسلویه در مناطق صنعتی مانند استان بوشهر شده و نمی توان از آن رهایی جست. سالهاست که این سیستم در معنادگی به ساز و کارهای اشتغال به نظمی درون زا رسیده و چنان قدرتمند شده که امکان تغییر در آن به شدت ناچیز می باشد. این سندروم پیشرفته شده و در پاسخ به پرسش “چه باید کرد؟” پاسخ درست و درمانی نمی شود ارائه داد.

مدتی هست که بخشی از جوانان کنشگر در حوزه اشتغال استان بوشهر به تلاشهایی دست زده اند تا شاید افکار عمومی را نسبت به این مساله حساس سازند و چه بسا راه حلی برای آن بیابند. آنچه که باید گفت در تحلیل این رخداد، پیشنهاد می دهم که ابتدا مطالعات دقیق و موردی درباره ساز و کارهای اشتغال در مناطق صنعتی صورت گیرد و به نوعی با زوایای پنهان اشتغال در این صنایع آشنا شویم و نسبت به آن معرفتی نسبی بیابیم سپس راه هایی را برای مقاومت کردن در برابر این امتناع اشتغال جوانان بومی تئوریزه نمود.

عکس از موسی تقوی نمین

This entry was posted on Sunday, March 19th, 2017 at 1:21 pm and is filed under [بازار, سرخط خبر, مقاله و یادداشت](#).
You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. You can leave a response, or [trackback](#) from your own site.